

Noget er påseret i Nakkov, som kunde give Anledning til saadan Klage. For saa vidt Forespørgslen gaar ud paa, om det er mig bekendt, at Politimesteren i Nakkov har forbudt en offentlig Forsamling under Lag, er mit Svar derpaa: „Nei! det er mig ikke bekendt; som Følge deraf antager jeg, at den sidste Del af Forespørgslen, som gaar ud paa, hvad Ministeren i den Anledning har foretaget, maatte bortfalde. Hvad Forbudet imod offentlige Forsamlinger under Lag i Storeheddinge angaar, da er der heller ikke til Justitsministeren indkommet nogenformelt Klage over et uberettiget Forbud. Der er mig heller ikke Noget bekendt om, at en offentlig Forsamling skulde være forbudt i Storeheddinge. Jeg er, idet jeg søgte i min Erindring om, hvad der mulig kunde ligge til Grund for denne Forespørgsel, ganske vist bleven staaende som noget, der kunde gaaes, ved den Mulighed, at her sigtedes til et Faktum, som for 2 Aar siden blev anmeldt i den Forespørgsel, som det ærede Medlem mindede om blev anmeldt her i Thinget, og som Thinget gav sit Samtykke til at maatte blive stille. Jeg har, som sagt, tænkt mig Muligheden af, at der kunde være sigtet til dette Faktum, men jeg vil tilstaa, at jeg egentlig dog ikke har haft nogen rigtig fast Tro til, at der sigtedes til dette Faktum, da det som bekendt er 2 Aar siden, og det forekom mig at være noget mærkeligt, om man nu efter saa lang Tids Forløb igjen skulde — om jeg maa bruge det Udtryk — opgrave dette Faktum. Det har nu imidlertid vist sig, at det virkelig er dertil, at de ærede Forespørgere sigte ved deres Forespørgsel. Jeg tillader mig nu at bemærke, at der ved den paagældende Leilighed ikke egentlig var udstedt noget Forbud mod en offentlig Forsamling under Lag. Jeg har ikke alle de Aktstykker, som vedrøre denne Sag, ved Haanden, af den ganske simple Grund, at man ikke har meddelt mig, at der sigtedes til dette Faktum, men hvis min Erindring ikke skuffer mig, tror jeg dog at kunne meddele nærmere Oplysninger angaaende denne Sag, saaledes som den forelaa for mig for nu — som sagt — 2 Aar siden. Der var en omreisende Mormonpredikant, der i Storeheddinge eller i Omegnen havde holdt et Møde, som havde vaart megen Forargelse der i Eggen. Da den samme Mand anmeldte for Politimesteren, at han ønskede at holde et Foredrag og udtrykkelig ansøgte for Politimesteren, at det var hans Hensigt i dette Foredrag nærmere at udvilde Mormonismens Lære og navnlig utvetydigt gav tilkendende, at han fandt Læren om Herkoneri tilladelig og altsaa ogsaa vilde udtale sig derom, antog Politimesteren, at det var hans Pligt at forbyde Afholdelsen af et saadant Foredrag. Naar Politimesteren har givet et saadant Forbud, er det efter min Opfattelse egentlig ikke Grundlovens § 88, hvorom der bliver Spørgsmaal ved denne Leilighed; men det er andre Lovbestemmelser. Det er aabenbart, at

Netten til at afholde offentlige Forsamlinger ikke med det samme medfører Ret til i offentlige Forsamlinger at gjøre eller sige hvadsomhelst. Hvorvidt man er berettiget til i en offentlig Forsamling at holde Foredrag eller at foretage en og anden Handling, maa naturligvis bero paa dette Foredrags eller denne Handlingens Karakter og Beskaffenhed. Politimesteren i Storeheddinge gif ud fra, at, efter hvad der forelaa fra en tidligere Leilighed, vilde det Foredrag, som beubedes komme i Strid med de almindelige Lovbestemmelser angaaende Forsyndelser mod Sædeligheden og den offentlige Moral. Det er derfor, han har ment, at det var hans Pligt at forhindre Afholdelsen af et Foredrag, der paa den Maade traadte i Strid med vore Love. Politimesteren kunde fremdeles maasse finde en Forklaring for sit Forbud i andre Lovbestemmelser; for saa vidt det nemlig var Meningen, at den Forsamling, der skulde holdes, eller rettere sagt den Samling af Mennesker, der indbødes til at høre et Foredrag om Mormonismen, skulde have væsentlig Karakteren af en Art gudelig eller religiøs Forsamling, vilde der kunne blive Spørgsmaal om en Bestemmelse, der ganske vist er gammel, men derfor ikke bortfalden helt, nemlig Forordningen af 13de Januar 1741, der maatte kunde komme til Anvendelse. Jeg antager ganske vist, at den af mig nævnte gamle Forordning i det Væsentlige maa være hævet ved Grundlovens Bestemmelser i § 76 angaaende Religionsfrihed; men den vil dog kun være bortfalden, for saa vidt det er en Følge af den af mig nævnte Grundlovsbestemmelse, og denne Bortfalden vil der formentlig ikke kunne blive Spørgsmaal om, naar Slutningsbestemmelsen i § 76 maatte være anvendelig. § 76 lyder, som bekendt, saaledes: „Borgerne have Ret til at forene sig i Samfund for at dyrke Gud paa den Maade, der stemmer med deres Overbevisning,“ men der tilføies: „dog at Intet læres eller foretages, som strider mod Sædeligheden eller den offentlige Orden.“ I Henhold til denne Grundlovsbestemmelse er det i sin Tid blevet antaget — det ligger flere Aar tilbage — at Mormonerne maatte være uberettigede til at dyrke og udbrede deres Lære her i Landet, og det forekommer mig derfor, at deraf maa følge, at Mormonerne ikke ville kunne paadæraabe sig denne Grundlovsbestemmelse som Gjæmmel for en Paastand om, at for deres Vedkommende vilde den ældre Lovbestemmelse, Forordningen af 1741, være bortfalden. Naar jeg har udtalt, at det er disse Betragtninger, som have gjort sig gjældende fra Politimesterens Side eller i alt Fald kunde gjøres gjældende, har det ingenlunde derved været min Mening at udtale mig bestemt for, at Politimesteren i det paagældende Tilfælde har opfattet Forholdet rigtig; jeg udtaler ikke nogen Dom om, hvor vidt der i det givne Tilfælde har været tilstrækkelig Grund til Stede for at gaa ud fra, at den paagældende